

FELNŐTT KATEKÉZIS:

Dr. Puskás Attila atya:

Helyes egyházkép a II. Vatikáni Zsinat (1963 - 65) után

Puskás atya harmadszor tartott előadást plébániánkon. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen dogmatikát tanít.

Emberségére, közvetlenségére minden diákjának, köztük nekem is, jó visszaemlékezni.

2012-ben lesz az ötvenedik évfordulója annak, hogy XXIII. János pápa meghirdette a II. Vatikáni Zsinatot. A Zsinat célja az Egyház belső életének megújítása, hogy az Istentől rá bízott feladatát méltóképpen tudja megvalósítani.

Az Egyház lényegét úgy tudjuk megragadni, hogy megnézzük, mit tesz a világban. Három alaptevékenysége a hit hirdetése, a szentségek ünneplése - ezen belül a legkiemelkedőbb az Eucharisztia ünneplése, valamint a szolgálat. A közösségen belül egymást is szolgáljuk, valamint az Egyház felajánlja szolgálatát a körülöttünk lévő világnak is. Ez a hármasság küldetés részesedés Krisztus hármasságában: főpapként odaadja önmagát értünk, prófétai tanítóként meghirdeti Isten Országát közöttünk, mindeközben pedig minket szolgál. Az Egyház Jézussal együtt végzi ugyanezeket a feladatokat és mindannyiunkat meghív, hogy az Ő erejében cselekedjünk vele együtt.

A Zsinatnak 4 alapidokumentumát tarjuk számon, ezeket konstitúcióknak (rendelkezéseknek) nevezzük.

- A liturgikus megújulással foglalkozó
- Isten Igéjével, a kinyilatkoztatással foglalkozó
- Az Egyház a mai világban című
- A népek világossága című (Lumen Gentium)

A zsinat további dokumentumai ennek a négy fő dokumentumnak a továbbgondolásai, kifejtései.

A negyedik dokumentum (Lumen Gentium) az Egyház önértelmezését, felépítését és ennek szentírási alapjait tartalmazza a következő témákra lebontva:

- Az Egyház misztériuma
- Az Egyház Isten népe
- Az Egyház hierarchiája
- A világi krisztushívők, laikusok helye az Egyházban
- Az egyetemes szentségi életbe való meghívás
- A szerzetesek sajátos karizmája az Egyházban
- A zárándokló Egyház kapcsolata a mennyei Egyházzal
- A Boldogságos Szűz Mária az Egyház, Krisztus titkában

Az Egyház nem ad pontos definíciót önmagáról a zsinati szövegekben, hanem a Szentírásból vett idézetekkel és képekkel határozza meg, írja körül saját magát. Mint misztérium, nem írható le a világi tudományok módszertanával. Ezek vizsgálhatják, de a lényegét nem tudják megragadni: benne maga Jézus Krisztus van jelen - a Szentháromság egy Isten közösségéből forraszó emberi közösség, amelyben az isteni életben részesülhetünk. Tehát maga Isten van jelen és cselekszik ebben a közösségben. Szent Pál leveleiben fordul elő leginkább a „misztérium” szó. Nála ez a Mennyei Atya egyetemes üdvözítő tervét jelenti (Római levél). Az Isten akarata, hogy ebben a közösségben ismerjük meg Őt és így eljussunk az üdvösségre. Ez a szándék Krisztus életében, tanításában és húsvéti áldozatában - kereszthalálában és feltámadásában - nyilvánult ki. Az apostol magát Krisztust is misztériumnak mondja. Az Egyház maga is misztérium a feltámadott Krisztussal való kapcsolata miatt (Efezusi levél).

A Zsinat megfogalmazásában szerepel a „szakramentum”, azaz szentség szó is: a pontos megfogalmazás szerint az Egyház olyan, mint egy szentség. A 7 szentség olyan tapasztalható jel, amely biztosan közvetíti Isten kegyelmét. Ebben a világban az

üdvösség hatékony jele és eszköze, amelyen keresztül minden ember üdvösségét akarja szolgálni.

Szerkezete is követi a szentségek szerkezetét: van egy látható jel-, és egy láthatatlan, kegyelmi, tehát isteni élethez kapcsolódó dimenziója. Az Egyház isteni és emberi, látható és láthatatlan, mennyei és földi, intézményes és kegyelmi. Ezek az oldalak szétválaszthatatlanok. Jézus a megtestesült Ige: az Örök Ige Jézusnak az emberségét használja az üdvözítő tervhez. Hasonlóképpen az Egyház földi struktúrája (pl. Tanító hivatal, stb.) a Szentlélek számára eszköz az üdvösség közvetítéséhez.

Az Egyház, mint Isten népe kifejezés alapjai az első Péter levélben találhatóak: Izrael Istennek lefoglalt szent, papi nép. Isten új népe pedig az Egyház, ami szent nemzet, szent nép. Tehát mindenki egyenlő istengyermeki méltósággal rendelkezik. Jézus Krisztusban mindannyian az Atya fogadott gyermekei lettünk, tehát feladatunk tanúságot tenni Isten Országáról - keresztényhez méltó életünkkel, szentségekhez járulásunkkal, Isten tanításának megismerésével és továbbadásával. Mindenki megkapja sajátos, személyes hivatását és ehhez a Szentlélek segítségét. A Zsinat forradalmi újításokat vezetett be a liturgiában, az intézményrendszerben és az ökumenikus párbeszédre való nyitás területén. Minden olyan kritika okafogyottá vált, ami a korábbi történelmi időkben esetlegesen indokolt volt. A Zsinat tanítását és magyarázatát katolikus könyvesboltokban megvehetjük - igen javasolt az Egyház önmeghatározásának megismerése laikus hívek számára, hogy tudjunk válaszolni, ha kérdezik, miért jó katolikusnak lenni.

A teljes előadás hanganyaga nemsokára megtalálható a plébánia honlapján: www.ujpestkertvaros.hu